

Programma van Eisen

Conform KNA versie 3.3 (vanaf 09-12-2013)

Locatie	Almkerk, Hoekje 8		
Projectnaam	Almkerk, Hoekje		
Plaats binnen archeologisch proces			
0 IVO – Proefsleuven (IVO-P)			
0 Opgraven			
0 Archeologische begeleiding (AB)			
Opsteller	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Auteur	Drs. J. Schoneveld, senior archeoloog Archeosupport Boterdiep 14-11 9712 LN Groningen 06 31322996 jschoneveld@archeosupport.nl		
Senior KNA-archeoloog	Drs. J. Schoneveld		
Senior KNA-archeoloog (controle/goedkeuring)	Mevr. drs. A. Ufkes Archeosupport Boterdiep 14-11 9712 LN Groningen 06 29060092		
Opdrachtgever	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
	Buro SRO, J. van Nuland 06 20580608, jeroen.vannuland@buro-sro.nl		
Goedkeuring bevoegde overheid			

	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
Gemeente	Gemeente Woudrichem, A. de Stigter Regioarcheoloog West-Brabant, mevr. drs. L. Weterings, 076 5027229 Leonie.weterings@west-brabant.eu		
Provincie			
Rijk			
Overig			

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 Administratieve gegevens onderzoeksgebied	5
HOOFDSTUK 2 Aanleiding en motivering van het onderzoek	5
2.1 Aanleiding en motivering	5
HOOFDSTUK 3 Eerder uitgevoerd onderzoek	5
HOOFDSTUK 4 Archeologische verwachting	6
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context	6
4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)	6
4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)	6
4.4 Structuren en sporen	7
4.5 Anorganische artefacten	7
4.6 Organische artefacten	7
4.7 Archeozoologische en botanische resten	7
4.8 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	7
4.9 Gaafheid en conservering	7
HOOFDSTUK 5 Doelstelling en vraagstelling	7
5.1 Doelstelling	7
5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders	7
5.3 Vraagstelling	7
5.4 Onderzoeksvragen	8
HOOFDSTUK 6 Methodes en technieken	9
6.1 Methodes en technieken	9
6.2 Strategie	9
6.3 Omgang kwetsbaar vondstmateriaal	9
6.4 Structuren en grondsporen	9
6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek	9
6.6 Anorganische artefacten	9
6.7 Organische artefacten	9
6.8 Archeozoologische en -botanische resten	10
6.9 Overige resten	10
6.10 Dateringstechnieken	10
6.11 Beperkingen	10
HOOFDSTUK 7 Uitwerking	10
7.1 Structuren, grondsporen, vondstspredingen	10
7.2 Analyse aardwetenschappelijke gegevens	10
7.3 Anorganische artefacten	10
7.4 Organische artefacten	10
7.5 Archeozoologische en -botanische resten	10
7.6 Beeldrapportage	10
HOOFDSTUK 8 (De)selectie en conservering	11
8.1 Selectie materiaal voor uitwerking	11
8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering	11

8.3 Selectie materiaal voor conservering	11
HOOFDSTUK 9 Deponering	11
9.1 Eisen betreffende depot	11
9.2 Te leveren product	11
HOOFDSTUK 10 Randvoorwaarden en aanvullende eisen	11
10.1 Personele randvoorwaarden	11
10.2 Overlegmomenten	11
10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	11
10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen	11
HOOFDSTUK 11 Wijzigingen ten opzichte van het vastgestelde PvE	12
11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk	12
11.2 Belangrijke wijzigingen	12
11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk	12
11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering	12
Literatuur en bijlagen	12
Literatuur	12

HOOFDSTUK 1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED

Projectnaam	Almkerk, Hoekje
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Woudrichem
Plaats	Almkerk
Toponiem	Hoekje 8
Kaartbladnummer	44E
x,y-coördinaten	126.285/420.485
CMA/AMK-status	Hoge verwachting Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd
Archis-monumentnummer	geen
Archis-waarnemingsnummer	Cis-code 61.052
Oppervlakte plangebied	Ca.1300 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 410 m ²
Huidig grondgebruik	Hoveniersbedrijf met woningen en schuren

HOOFDSTUK 2 AANLEIDING EN MOTIVERING VAN HET ONDERZOEK

2.1 Aanleiding en motivering

Aanleiding tot dit onderzoek vormt de voorgenomen bouw van een woonhuis met garage en de sloop van een bestaande woning. Het plangebied ligt, volgens de archeologische beleidskaart, in een historische dorpskern en in een zone met een hoge verwachting. Een bureau- en booronderzoek is in april 2014 uitgevoerd door drs. A.J. Wullink, senior prospector voor Archeosupport, Groningen (Wullink 2014).

Het booronderzoek heeft aangetoond dat de onderzoekslocatie op de stroomgordel van de Alm ligt. De bodem bestaat uit oeverafzettingen op beddingzand of op restgeulafzettingen. In de top van de oeverafzettingen is tot een diepte van 80 tot 125 cm -mv een archeologische laag aangetroffen. Er kon echter geen uitspraak gedaan worden over de datering wegens afwezigheid van dateerbaar vondstmateriaal. De laag kan zijn gerelateerd aan de bekende bewoningsgeschiedenis, die terug gaat tot in de vroege 19e eeuw, maar kan evengoed het gevolg zijn van bewoning vanaf de Late Middeleeuwen.

HOOFDSTUK 3 EERDER UITGEVOERD ONDERZOEK

Soort onderzoek	Proefsleufonderzoek met eventueel doorstart naar definitieve opgraving en archeologische begeleiding van sloop
Uitvoerder	Nog aan te wijzen
Uitvoeringsperiode	onbekend
Rapportage	Standaardrapport
Vondsten/documentatie	Naar archeologisch depot Noord-Brabant

HOOFDSTUK 4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context

Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen bekende archeologische waarden aanwezig (Wullink 2014). Op zo'n 200 m ten noorden van de locatie, aan de overkant van de Alm, ligt een beschermd archeologisch monumentterrein van zeer hoge waarde (monumentnr. 4898), waar resten van een laatmiddeleeuwse motte zijn aangetroffen (Wullink 2014, afb. 7). Het betreft het kasteel van de Heren van Altena. Verder van de locatie, zo'n 750 m naar het oosten, liggen, op de stroomgordel van de Alm, twee monumentterreinen van hoge waarde. Op het zuidelijke terrein (monumentnr. 4887) bevinden zich mogelijk ook resten van een kasteel uit de Late Middeleeuwen. Op het noordelijke terrein (monumentnr. 4897) zijn oude woongronden aangetroffen tijdens een bodemkartering in de jaren 1950. Naast deze monumentterreinen zijn er nog enkele losse archeologische waarnemingen gedaan, die min of meer gerelateerd zijn aan de eerder genoemde monument-terreinen, de historische kern en de NH-kerk van Almkerk: oude woongronden of -ophogingen, muurwerk, wat aardewerk en metaal. Alle waarnemingen betreffen resten uit de Late Middeleeuwen.

De onderzoekslocatie ligt op de stroomgordel van de Alm. Deze oude Maas-loop is actief geweest van 2340 tot 890 jaar BP (Wullink 2014). Is in de Romeinse Tijd de Oude Maas (tussen Heusden en Geertruidenberg) nog de hoofdloop van de Maas, rond het jaar 1000 is dit de Alm, die dan een grote, grote brede rivier is. In de 11e eeuw verlegt de Maas haar loop door een oeverwaldoorbraak naar de huidige Afgedamde Maas en verlandt de restgeul van de Alm. Volgens de geomorfogenetische kaart ligt de locatie op de oeverwal van de Alm (code 3K25), en de restgeul (2R11) ligt 75 m ten noordwesten van de locatie. Volgens de bodemkaart worden binnen het plangebied kalkhoudende poldervaaggronden aangetroffen. Op het noordelijke deel van de locatie zijn deze bodems gevormd in zavel en lichte klei en komt in de ondergrond een zware laag voor (code Rn66A). Op het zuidelijke deel zijn ze gevormd in zavel, zonder zware laag (code Rn52A).

4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)

De onderzoekslocatie ligt in het historische dorp Emmikhoven, dat nu deel uit maakt van Almkerk. De onderzoekslocatie ligt op een beddinggordel, waar sprake is van een hoge verwachting vanaf de Late Middeleeuwen (Wullink 2014). Het plangebied zelf maakt in ieder geval sinds het begin van de 19e eeuw deel uit van een boerenerf. In de afgelopen twee eeuwen hebben er verschillende bouwwerken op de locatie gestaan. De huidige bebouwing binnen de onderzoekslocatie dateert uit 1910 (woonhuis) en de jaren 1950 (schuur).

4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)

Het plangebied ligt aan het Hoekje, een bewoningslint ten zuiden van de Alm en de eigenlijke kern van Almkerk en maakt deel uit van een hoveniersbedrijf. Op het terrein van het hoveniersbedrijf zijn twee woningen (Hoekje 8 en 8a) en een bedrijfsruimte (kas) aanwezig. Het onderzoeksgebied beslaat het deel van het terrein rondom de te slopen woning Hoekje 8 en de locatie nieuwbouw ten zuiden van de kolk en ten westen van de kas. Naast de te slopen woning zijn binnen het onderzoeksgebied nog een stenen en een houten schuurtje aanwezig. Het stenen schuurtje is waarschijnlijk vrij ondiep gefundeerd, het houten schuurtje is slechts op enkele houten palen gefundeerd. De rest van het terrein is verhard of in gebruik als tuin, weide en boomkwekerij. Het onderzoeksgebied grenst aan de noordzijde aan een kolk. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 1300 m². De sloop van woning en stenen schuur en uiteraard de bouw van de nieuwe woning zullen tot verstoring van de bodem leiden. Verder zullen er leidingen en rioleringen worden aangelegd, wat ook tot verstoring van de bodem leidt. De nieuwbouw wordt niet onderkelderd; de verwachte funderingsdiepte blijft binnen 1 m -mv. Wel wordt de bebouwing onderheid. In totaal vindt 270 m² (185 + 85 m²) nieuwbouw plaats en 140 m² (35+105 m²) sloop. Het totaal van de bodemverstoring is zodoende 410 m².

4.4 Structuren en sporen

Het booronderzoek heeft hier geen gegevens opgeleverd, de proefsleuf zal uitsluitend moeten geven.

4.5 Anorganische artefacten

Het booronderzoek heeft hier geen gegevens opgeleverd, de proefsleuf zal uitsluitend moeten geven.

4.6 Organische artefacten

Het booronderzoek heeft hier geen gegevens opgeleverd, de proefsleuf zal uitsluitend moeten geven.

4.7 Archeozoologische en botanische resten

Het booronderzoek heeft hier geen gegevens opgeleverd, de proefsleuf zal uitsluitend moeten geven.

4.8 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen

De bodem is tot een diepte van 80 tot 125 cm –mv door de mens beïnvloed. In twee boringen is tijdens het booronderzoek een dempingspakket aangetroffen (van een deel van de kolk en een sloot) en in de overige boringen een humeuze bouwvoor met daaronder een geroerde laag met baksteen en houtskool (Wullink 2014).

4.9 Gaafheid en conservering

Het booronderzoek heeft hier geen gegevens opgeleverd, de proefsleuf zal uitsluitend moeten geven.

HOOFDSTUK 5 DOELSTELLING EN VRAAGSTELLING

5.1 Doelstelling

Om uitsluitend te geven over de aan- of afwezigheid van behoudenswaardige archeologische resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd wordt vervolgonderzoek uitgevoerd. Dit vervolgonderzoek wordt uitgevoerd als karterend/waarderend proefsleuvenonderzoek ter plaatse van het bouwvlak. Indien er behoudenswaardige archeologische resten worden aangetroffen, kan het onderzoek meteen worden opgeschaald naar een definitieve opgraving van het bouwvlak, eventueel gecombineerd met een archeologische begeleiding van de sloop van de ondergrondse delen van de bestaande bebouwing.

5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders

Een relatie met de NOaA kan uiteraard alleen gegeven worden indien een doorstart wordt gemaakt en het proefsleuvenonderzoek heeft aangegeven welke mogelijkheden er liggen voor verder onderzoek. Hierbij dient hoofdstuk 21 van de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie, hoofdstuk 21 versie 1.0 te worden gehanteerd.

5.3 Vraagstelling

Als belangrijkste vraagstelling voor het proefsleuvenonderzoek kan gelden: is er een vindplaats of zijn er vindplaatsen in het gebied aanwezig? (Borsboom en Verhagen 2009, p.3)

Daarnaast moet het proefsleuvenonderzoek antwoord geven op de volgende vraagstellingen:

1. wat is de omvang en begrenzing van de vindplaats(en)?
2. wat is de aard van de vindplaats (complextype(n))?
3. wat is de datering van de aangetroffen vindplaats?

Het is mogelijk dat de eerste vraag mogelijk niet beantwoord kan worden gezien de beperkte omvang van het onderzoeksgebied.

5.4 Onderzoeksvragen

Uit het proefsleuven onderzoek moet het volgende bekend worden:

1. de omvang van de vindplaats
2. de vorm van de vindplaats
3. de oppervlakte aan grondsporen
4. het aantal (dichtheid) grondsporen
5. de spreiding (clustering) van de grondsporen
6. de oriëntatie en/of vorm van de grondsporen.

Daarnaast dient onderzocht te worden de aanwezigheid van vondststrooiing, de aard van de vondsten en de vondstdichtheid

Daarbij dient gelet te worden op:

Bij sporen en structuren:

Is er sprake van loopvlakken, ophogingslagen of cultuurlagen?

Welke sporen zijn te onderscheiden en wat is de vorm, diepte, lengte, breedte, textuur, kleur, vulling?

Hoe is de horizontale en verticale spreiding van sporen en wat is hun samenhang?

Zijn er meerdere sporenniveaus aanwezig, m.a.w. moeten er meerdere vlakken op verschillende dieptes worden aangelegd en gedocumenteerd om alle fasen inzichtelijk te krijgen?

Zo ja op welke diepte bevinden zich deze niveaus en welke periodes zitten op welke niveaus?

Wat is de (mogelijke) aard en/of de functie en conservering van de sporen?

Wat is de relatieve en/of absolute datering van de sporen en spoorniveaus en waarop is de datering gebaseerd?

Bij vondsten en paleo-ecologische resten:

Welke mobiele vondsten zijn gedaan?

Om welke materialen, soorten, typen, functies, aantallen, gewichten gaat het en uit welke context komen de vondsten?

Wat is de datering van de vondsten en waarop is de datering gebaseerd?

In welke mate bevinden vondsten zich in primaire positie/gesloten context en in welke mate gaat het om vondsten zonder context?

Welke conclusies zijn te trekken uit de fragmentatiegraad en de mate van conservering of verwerking van vondsten?

Indien aanwezig, wat is

a. de aard en conservering van paleo-ecologische resten?

b. In welke mate en in welke context worden ze aangetroffen?

c. Welke betekenis ontlenen zij of kunnen zij geven aan deze context?

d. In welke mate kunnen ze bijdragen aan de datering van sporen, lagen, structuren?

Welke informatie kunnen zij geven over landschap en vegetatie (voorafgaand, tijdens en/of na bewoningsfase, voedsleconomie, verwerving en toepassing van organisch materiaal e.d.?)

Indien besloten wordt tot vervolgonderzoek moet een nieuwe vraagstelling aan de hand van de NOaA hoofdstuk 21, opgesteld te worden.

HOOFDSTUK 6 METHODEN EN TECHNIEKEN

6.1 Methoden en technieken

Het proefsleuvenonderzoek en eventuele vervolgonderzoek dient uitgevoerd te worden met behulp van een kraan op rupsbanden. Proefsleuven dienen 5 m breed te worden aangelegd zodat de kraan ook op diepte in de proefsleuf kan manoeuvreren zonder de profielen te beschadigen.

Het vlak wordt gefotografeerd en sporen worden ingemeten;

- Alle sporen worden gecoupeerd en afgewerkt, in verband met een mogelijke definitieve opgraving;
- Uit kansrijke sporen worden paleo-ecologische monsters genomen voor een quickscan, op basis waarvan besloten kan worden of een definitief onderzoek noodzakelijk is;
- Tijdens het onderzoek wordt intensief gebruik gemaakt van de metaaldetector;
- Metaalvondsten worden ingemeten en onder een afzonderlijk vondstnummer geregistreerd.
- Vondsten worden verzameld per spoor/structuur;
- Aanlegvondsten worden verzameld in vakken van $\pm 4 \times 4$ m en indien relevant per laag;
- Bijzondere vondsten dienen te worden ingemeten en onder afzonderlijk vondstnummer geregistreerd;
- Voor een snelle en adequate opmeting is het gebruik van een GPS-Totalstation aan te bevelen;
- Waar mogelijk worden profielkolommen gefotografeerd en getekend.

6.2 Strategie

Voor vindplaatsen met een onbekende sporen- en vondstdichtheid zal de benodigde dekkingsgraad voor het proefsleuvenonderzoek ongeveer 10-12% zijn. Er dient daarom een proefsleuf aangelegd te worden van 4 bij ca. 30 m. zodat 115 m² wordt onderzocht. De proefsleuf wordt ZW-NO in het midden van het onderzoeksgebied aangelegd.

Bij besluit tot begeleiding van de sloopwerkzaamheden dient een KNA-archeoloog en veldtechnicus aanwezig te zijn

Bij besluit van een definitief onderzoek worden ten noorden en ten zuiden van de proefsleuf onderzoekspuiten aangelegd van ca. 15 bij 15 m. Daarnaast wordt een onderzoekspuit aangelegd in de kabel/leidingsleuf en één in de slooppuit van het bestaande huis.

Er worden twee vlakken bestudeerd, één boven in de geroerde laag met baksteen en houtskoolresten en één op de top van de oever en restgeulafzetting. De geroerde laag wordt laagsgewijs verwijderd.

6.3 Omgang kwetsbaar vondstmateriaal

Kwetsbaar materiaal wordt behandeld volgens: *Eerste Hulp bij kwetsbaar materiaal*. Instrumenten voor eenvoudiger en beter bodembeheer, SIKB.

6.4 Structuren en grondsporen

Alle aangetroffen sporen en structuren worden uitgewerkt en geanalyseerd vanuit het perspectief van de vraagstellingen en conform KNA 3.3.

6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek

Van elke profielopname wordt in een bijlage bij het Standaardrapport de beschrijving toegevoegd.

6.6 Anorganische artefacten

Alle vondsten moeten worden verzameld.

6.7 Organische artefacten

Het aangetroffen materiaal wordt per materiaalgroep besproken en gewaardeerd, voor zover nodig voor beantwoording van de vraagstellingen.

6.8 Archeozoölogische en -botanische resten

Archeozoölogisch materiaal wordt verzameld en uitgewerkt conform de *KNA Leidraad Archeozoölogie 1.0*.

Monsters worden, voor zover nodig voor de beantwoording van de onderzoeksvragen, onderzocht. Een voorstel voor de uitwerking wordt toegevoegd aan het evaluatierapport.

6.9 Overige resten

Het aangetroffen materiaal wordt gedetermineerd, gedateerd en beschreven, voor zover nodig voor beantwoording van de vraagstelling.

Bijzondere vondsten dienen te worden gemeld bij de regio-archeoloog.

6.10 Dateringstechnieken

Indien in sporen houtskoolbrokken aanwezig zijn, worden deze bemonsterd voor C14 analyses.

Houtskoolmonsters dienen alleen genomen te worden uit een duidelijk context (geen houtskoolmonsters uit het vlak buiten sporen, niet uit akkerlagen of plaggendekken), in ieder geval uit een zinvolle context.

Indien aanwezig kunnen monsters genomen worden voor dendrochronologisch onderzoek.

6.11 Beperkingen

Er wordt geen extra onderzoek uitgevoerd zonder vooraf overleg met opdrachtgever en het bevoegd gezag (regio-archeoloog).

HOOFDSTUK 7 UITWERKING EN CONSERVERING

7.1 Structuren, grondsporen, vondstspredingen

Alle aangetroffen sporen en structuren worden uitgewerkt en geanalyseerd vanuit het perspectief van de vraagstellingen en conform KNA 3.3.

7.2 Analyse aardewetenschappelijke gegevens

Van elke profielopname wordt in een bijlage bij het rapport de beschrijving toegevoegd.

7.3 Anorganische artefacten

Het aangetroffen materiaal wordt gedetermineerd, gedateerd en beschreven, voor zover nodig voor beantwoording van de vraagstelling.

7.4 Organische artefacten

Het aangetroffen materiaal wordt per materiaalgroep besproken en gewaardeerd, voor zover nodig voor beantwoording van de vraagstelling.

7.5 Archeozoölogische en -botanische resten

Uit kansrijke sporen worden paleo-ecologische monsters genomen voor een quickscan, op basis waarvan besloten kan worden of uitgebreide uitwerking van de monsters noodzakelijk is.

7.6 Beeldrapportage

Conform KNA 3.3

HOOFDSTUK 8 (DE)SELECTIE EN CONSERVERING

8.1 Selectie materiaal voor uitwerking

Aan de hand van het evaluatierapport waarin voorstellen worden gedaan.

8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering

Aan de hand van het evaluatierapport waarin voorstellen worden gedaan.

8.3 Selectie materiaal voor conservering

Aan de hand van het evaluatierapport waarin voorstellen worden gedaan.

HOOFDSTUK 9 DEPONERING

9.1 Eisen betreffende depot

Vondsten en documentatie worden na afronding gedeponeerd in het archeologisch depot van de provincie Noord-Brabant (Martin Meffert; Mmeffert@brabant.nl; 073-6808020 / 06-55686558). De overdracht vindt maximaal twee jaar na afronding van het onderzoek plaats.

9.2 Te leveren product

Er dient een Standaardrapport gemaakt te worden van de resultaten van het onderzoek, conform de eisen in KNA 3.3.

HOOFDSTUK 10 RANDVOORWAARDEN EN AANVULLENDE EISEN

10.1 Personele randvoorwaarden

- Het onderzoek wordt verricht door een archeologisch bedrijf met een opgravingsvergunning;
- Het wordt uitgevoerd door een senior archeoloog met ruime ervaring in de middeleeuwse archeologie in de regio;
- De metaaldetector wordt gehanteerd door een hierin ervaren persoon;
- Aanbevolen wordt lokale amateur-archeologen zo veel mogelijk te betrekken bij de uitvoering van het onderzoek (Archeologische Vereniging Land van Heusden en Altena);

10.2 Overlegmomenten

Bij de start van het veldwerk (opstartbespreking) in aanwezigheid van de regio-archeoloog en bij het bespreken van de resultaten van het proefsleufonderzoek i.v.m. een mogelijke doorstart. Ook in het geval van bijzondere vondsten kan er een overlegmoment plaatsvinden.

10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie

Toezicht op de werkzaamheden namens het bevoegd gezag wordt gehouden door de regio-archeoloog.

10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen

Bij aantreffen van bijzondere archeologische waarden worden terstond de opdrachtgever en de regio-archeoloog geïnformeerd.

Het evaluatie rapport dient binnen 6 weken na afronding van het veldwerk gereed te zijn. Het rapport dient (in concept) 12 weken na afronding van het veldwerk gereed te zijn. Bij opgraving wordt een oplevertijdstip in overleg bepaald.

Meer- of minderwerk wordt alleen uitgevoerd nadat ook de kosten daarvan zijn overeengekomen en middels een aanvullende offerte zijn gegund.

HOOFDSTUK 11 WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET VASTGESTELDE PVE

11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk

Wijzigingen tijdens het veldwerk in overleg met de regio-archeoloog.

11.2 Belangrijke wijzigingen

Belangrijke wijzigingen in overleg met de regio-archeoloog en de opdrachtgever.

11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk

In overleg met de regio-archeoloog, zie ook 10.4.

11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering

In overleg met de regio-archeoloog, zie ook 10.4.

LITERATUUR EN BIJLAGEN

Literatuur

Borsboom, A.J., & J.W.H.P. Verhagen 2009, *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek, Deel: Proefsleuvenonderzoek*, Gouda.

Dossier Nationale Onderzoeksagenda 1.0.

Eerste Hulp bij kwetsbaar materiaal. Instrumenten voor eenvoudiger en beter bodembeheer, SIKB.

Lauwerier, R.C.G.M., 2011. *KNA Leidraad Archeozoölogie versie 1.01*. s.l..

Wullink, A.J., 2014, Een archeologisch bureau-onderzoek en verkennend/karterend booronderzoek voor het Hoekje 8 in Almkerk, gemeente Woudrichem (NB). Amsterdam/Groningen (ArcheoSupport Publicatie 2014-5).

Bijlage

Locatie van de proefsleuf en eventuele vervolgfases.

